संघीय शिक्षा विधेयक, २०८० मा भएको व्यवस्था र स्थानीय सरकारका सवलाहरु

विधेयकको दफा	उल्लेख भएको	सुधार गर्नु पर्ने	टिप्पणी
परिभाषा २ (ड)	प्रारम्भिक बाल बिकास र शिक्षा एक वर्षको	८ वर्ष उमेर सम्मका बालबालिका	ECD को सामान्य सिद्धान्त
४(३)	कम्पनीमा दर्ता भएका निजी विद्यालय ५ वर्ष भित्र शैक्षिक गुठीमा जानुपर्ने		राम्रो
५(२)	नक्सांकन विना विद्यालय स्थापना र थप कक्ष अनुमति नपाइने		(राम्रो)
७	माध्यमिक शिक्षाका ३ धार साधारण, संस्कृत, र प्राविधिक		(राम्रो)
८(२क) ८(२ख)	विज्ञान र गणीत अंग्रेजीमा सामाजिक नेपालीमा वा मातृभाषामा		(राम्रो)
१०(२)	नेपालका विद्यालयमा नपढ़ाइने विषयका स्कूल विदेशी नियोगको सिफारिसमा खोल्न पाइने	विद्यालयमै विदेशी सम्बन्धनको प्रावधान राख्नु त्रुटीपूर्ण/ यो हटाइनुपर्दछ/	उच्च शिक्षामा मात्रै यो बुँदा लागु हुन सक्दछ/ नेपाले २००४ मा WTO मा गरेको सम्झौताको सिद्धान्त विपरित छ/
१५(१) १५(२)	सार्वजनिक विद्यालयमा शुल्क नलिने निजीको शुल्क स्थानीय तहले तोक्ने		(राम्रो)
१६(२)	जिल्ला शिक्षा कार्यालयले प्रअ नियुक्ति गर्ने	संविधानको मर्म विपरित यो बुँदा खारेज हुनुपर्छ/	एक त पालिकामा गैसकेको शिक्षा जिल्ला शिक्षा कार्यालय थपेर अन्यौल सिर्जना गर्न पाईंदैन/ दोस्रो प्रधानाध्यापकको छनौट फेरि जिल्लाको शिक्षा कार्यालयले गर्ने हो भने स्थानीय सरकारको भूमिका खोसिन्छ/
१६(३)	माध्यमिक तहको प्रअले प्रशासनिक काममा अवरोध नहुने गरी अध्यापन गर्न सक्नेछ/	अस्पष्ट छ/	के प्रधानाध्यापकले पढाउनु पर्दैन भनेको हो?

विधेयकको दफा	उल्लेख भएको	सुधार गर्नु पर्ने	टिप्पणी
१७	७ सदस्यीय विद्यालय व्यवस्थापन समिति	अभिभावकको बाहुल्यता हुनेगरी गठनको प्रावधान राख्नु पर्ने/	विद्यालयको रेखदेख स्थानीय वडाले गर्ने हो; संचालनको स्वायत्तता प्रधानाध्यापकले गर्ने हो/ अभिभावकले खबरदारी गर्ने हो/
२२	जिल्ला शिक्षा कार्यालयको स्थापना	यो बुँदा खारेज हुनुपर्छ/ यसमा तोकिएको काम, कर्तव्य, अधिकार स्थानीय सरकारको शिक्षा हेर्ने निकायले गर्दा खर्च पनि जोगिने र काम पनि चुस्त हुन्छ/ संरचना थपेर मात्रै शिक्षा विकास हुँदैन/	जिल्ला शिक्षा कार्यालय ब्युँताउनु भनेको संघीयताको बर्खिलाफ हो/ संविधानको अनुसूची कतै जिल्लाको भूमिका छैन/ यसो गर्नु भनेको २०८० को ऐनलाई २०२८ मै फर्काउनु हो/
२३(ङ)	राष्ट्रिय पाठ्यक्रम परिषदको गठन		राष्ट्रिय पाठ्यक्रम परिषदमा सधैँ त्रिविको मात्रै प्रतिनिधित्व किन? देशमा झन्डै २ दर्जन विश्वविद्यालय छन्, प्रादेशिक र स्वास्थ्य प्रतिष्ठान समेत गरेर/ सबै विश्वविद्यालयको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी संसोधन गरिनु पर्दछ/ यसो गर्दा प्रत्येक ३ वर्षमा वर्णनुक्रम अनुसार पालो मिलाउन सकिन्छ/
२४ (ङ)	राष्ट्रिय पाठ्यक्रम परिषद्को काम कर्तव्य अधिकार	”गुणस्तर सुधारको मापदण्ड तयार गर्ने” भन्नुपर्दछ/	गुणस्तर सुधार गर्ने यो समितिले हैन/
२५	केन्द्रमा शिक्षा विभाग र पाठ्यक्रम विकास विभाग	यो बोझिलो संरचनामा सुधार गर्नु पर्ने; विद्यालय शिक्षाको लागि स्थानीय तहलाई बलियो बनाउनु पर्ने गरी संसोधन गर्नुपर्ने	CEHRD को नाम शिक्षा विभाग र पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको नाम पाठ्यक्रम विकास बिभाग बनाएर २ वटा विभागको कुरा गरियो, केन्द्रमा संरचनामै मात्रै जोड दिएर के हुन्छ होला, प्रक्रियामा गुणस्तर खोज्नु प-यो
२८(ज)	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको गठन	सार्वजनिक शिक्षाका प्रधानाध्यापकको सङ्ख्या थप गर्नु पर्ने	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डमा सार्वजनिक शिक्षाका प्रधानाध्यापकको प्रतिनिधित्व विद्यालय संख्याका हिसाबले व्यवस्था गरिनु पर्दछ/
२८(छ)	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको गठन	सुधार गर्नु पर्ने	त्रिविको मात्रै प्रतिनिधित्व किन? अरू विश्वविद्यालयको भूमिका खै? के तिनले पनि यसैको उत्पादन पढाउने होइनन्?

विधेयकको दफा	उल्लेख भएको	सुधार गर्नु पर्ने	टिप्पणी
३९	विद्यालय शिक्षक सेवा	विद्यालय शिक्षक सेवा भित्र प्रारम्भिक बाल विकासका शिक्षक किन अटाएनन्?	प्रारम्भिक बाल विकासलाई विद्यालय संरचना भित्रै पार्नु पर्ने /
४२	शिक्षक दरबन्दी	संसोधन गरिनु पर्ने	प्रारम्भिक बाल विकासका शिक्षकको पनि दरबन्दी कायम गरिनु पर्दछ/
४३	दरबन्दी मिलान	दरबन्दी मिलान किन संघीय मन्त्रालयले गर्ने? अहिलेसम्म गर्न नसकेको कारण नै केन्द्रीय सोचले गर्दा हो/	सबै काम केन्द्रले गर्ने भए स्थानीय सरकारले गर्ने संविधानको अनुसूची ८ को काम के? यो काम स्थानीय सरकारले गर्दा समस्या सुल्झिन्छ/
४४	शिक्षक बढुवा	शिक्षक आपूर्तिमा मापदण्ड बनाउने कुरा गरौं,	स्वत:को झल्को नदिंदा राम्रो/ कार्यक्षमताको मूल्यांकन भनिसकेपछि फेरि जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्यांकन किन? त्यसैले आन्तरिक प्रतियोगितालाई नै जोड दिईनु पर्दछ, यदि गुणस्तरमा जाने हो भने/ फाइल बढुवा शिक्षण पेशाको लागि उपयुक्त प्रणाली होईन/
४४(२)	कार्यरत अस्थायी शिक्षक सम्बन्धमा	संसोधन गर्न सके राम्रो/ धेरै वर्ष देखि पठन पाठन गर्दै आएका तर अवसर नपाएकाहरू सबैलाई समेटेर उनीहरूको विकास पक्षमा जोड दिनु पर्ने/	कार्यरत राहत शिक्षक र विशेष शिक्षकका लागि कम्तिमा ५० प्रतिशत सिटमा मात्रै आन्तरिक प्रतिस्पर्धा हुने देखियो/ केही राहत हो तर सबैको लागि न्याय देखिएन/
५०(२)	शिक्षक योग्यता सम्बन्धमा	संसोधन गर्नु पर्ने	कार्यरत शिक्षकलाई तोकिएको योग्यता लागु नगर्न सकिन्छ तर तोकिएको भन्दा कम योग्यता भएकालाई निश्चित अवधि भित्र अनौपचारिक शिक्षा वा औपचारिक शिक्षाको माध्यमद्वारा समकक्षी बनाउने पहल सरकारले गर्नु पर्दछ/
५३(४)	शिक्षकले पकाएको तलब भत्ता निज जुनसुकै तरिकाले विद्यालय शिक्षक सेवामा नरहे पनि पाउनेछ	के भनेको हो??स्पष्ट पर्नुपर्दछ/ भाषा सम्पादन गर्नु पर्ने/	जुनसुकै किसिमले शिक्षक सेवामा नरहे पनि तलब भत्ता पाउने????
६०	शिक्षकको सरुवा स्थानीय सरकारले		(राम्रो)

विधेयकको दफा	उल्लेख भएको	सुधार गर्नु पर्ने	टिप्पणी
६१ ६१ (३ग)	शिक्षकको आन्तरिक बढुवा	जेष्ठताको प्रावधान संसोधन गर्न सके राम्रो	शिक्षक बढुवामा आन्तरिक प्रतियोगितामा बढी बल गर/ बढुवामा शैक्षिक योग्यताको अंक किन? यो त शुरु नियुक्तिमै भैसक्यो/ कि तोकिएको भन्दा बढी योग्यताको अंक हो? त्यो पनि न्याय संगत देखिंदैन/ फेरि निश्चित योग्यता तोकिसकेपछि त्यसमा अंक हाल्नु कति उपयुक्त हो?
१४२	कसुर र सजाय	कसुर र सजायमा थप गर्नु पर्ने	१. नि:शुल्क शिक्षालाई शुल्क लिई चलाउने विद्यालयका प्रअ २. नेपाल सरकारले लागु गरेको पाठ्यक्रम भन्दा थप भार दिई विद्यार्थीबाट शुल्क उठाउने विद्यालय ३. अभिभावकको स्वेच्छा भन्दै अनेक निहूँमा सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीबाट शुल्क उठाउने विव्यस ४. आधारभूत, एसईई र एसएलसीईमा सम्मिलित विद्यार्थी मध्ये ५० प्रतिशत भन्दा कमले NG ल्याउने विद्यार्थीका विषयगत शिक्षक
१४६	अध्यापन अनुमतिपत्र	निजी विद्यालयका शिक्षकलाई पनि अध्यापन अनुमति पत्र आवश्यक पर्ने किसिमले भाषा मिलाउनु पर्ने	अध्यापन अनुमतिपत्र विना कसैले कुनै विद्यालयमा पनि अध्यापन गर्न नपाउने प्रावधानले निजी विद्यालय पनि जनाउँछ/
१४८	शिक्षकको तलव	....थप्नुपर्ने	निजी विद्यालयका शिक्षक कर्मचारीको तलव सार्वजनिक विद्यालयको भन्दा कम हुन नहुने
१५३	नेपाल शिक्षक महासंघ	संसोधन गर्नु पर्ने	हाल कार्यरत नेपाल शिक्षक महासंघ राजनैतिक प्रकृतिको भएकोले त्यसको रूपान्तरण गरी स्वतन्त्र, गैर राजनैतिक संस्थाको रूपमा काम गर्न शिक्षकको पेशागत हितको लागि र नेपाल सरकारलाई शैक्षिक परामर्श र सहयोग पु-याउन “नेपाल शिक्षक विकास प्रतिष्ठान (Nepal Teacher Development Academy) को अवधारणामा जानु उपयुक्त हुने/